

**ПОРЕСКА УТАЈА – ОБЈЕКТИВНО ОБЕЛЕЖЈЕ ДЕЛА
(члан 229. став 1. КЗ.)**

За оцену постојања објективног обележја кривичног дела пореске утаје из члана 229. став 1. КЗ, а које обележје се односи на износ пореза чије плаћање се избегава (да прелази износ од 150.000,00 динара), битна је сума утајеног пореза у једној календарској години, која представља фискалну, односно пословну годину, што произилази из одредбе члана 41. став 3. Закона о пореском поступку и пореској администрацији.

Из образложења:

Пресудом првостепеног суда окривљени БЛ ослобођен је од оптужбе да је извршио кривично дело пореске утаје из члана 229. став 1. КЗ. Против ове пресуде жалбу је изјавило ОЈТ Сомбор из свих жалбених разлога предлажући да се жалба усвоји, побијана пресуда преиначи и окривљени огласи кривим, или иста укине и предмет врати на поновно суђење, са чиме се сагласило и АЈТ у Новом Саду.

Апелациони суд у Новом Саду је одржао седницу већа на којој је размотрио списе предмета, побијану пресуду и жалбене наводе, те је нашао да је жалба основана јер је донета уз битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП-а, због које је морала бити укинута.

Наиме, из чињеничног описа изреке пресуде, који је у суштини преписани чињенични опис дела из оптужног акта јавног тужилаштва, очигледно произилази да је окривљеном стављено на терет необрачунавање и неплаћање пореза и доприноса ПИО приликом извршених исплата поклона у новцу и исплата зарада у роби у две календарске године – 2008. и 2009. године, па је следствено томе и сума утајеног пореза исказана у укупном износу од 221.766,31 динара.

Међутим, по оцени другостепеног суда за оцену постојања објективног обележја кривичног дела пореске утаје из члана 229. став 1. КЗ, а које обележје се односи на износ пореза чије плаћање се избегава (да прелази износ од 150.000,00 динара), битна је сума утајеног пореза у једној календарској години, која представља фискалну, односно пословну годину, што произилази из одредбе члана 41. став 3. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, који прописује да се збирна пореска пријава за порез по одбитку подноси пореској управи једном месечно и то у року од пет дана по истеку месеца, посебно за сваку исплату извршену у претходном месецу, а у ставу 5. истог члана се прописује да се појединачна пријава за порез по одбитку за сваког пореског обвезника односно платца, означена њиховим ПИБ-ом, подноси једном годишње накасније до 31. јанура за претходну годину.

На основу напред наведеног произилази да је неприхватљиво да се сабирају појединачни износи пореских обавеза чије се плаћање избегава у две календарске године, како је то учињено у чињеничном опису дела оптужног акта ОЈТ Сомбор, а који је првостепени суд некритички прихватио. Без претходног разграничења исплаћених новчаних износа и зарада у роби за сваку од календарских година посебно, за који није извршен обрачун и уплата пореза и доприноса ПИО, није могуће утврдити да ли се уопште у инкриминисаним радњама окривљеног које се односе на сваку поједину од наведених календарских година исцрпљују сва законска обележја наведеног кривичног дела, с обзиром на суму утајеног пореза у тој календарској години, а самим тим у вези и да ли има евентуално основа за ослобађање окривљеног од оптужбе на основу члана 355. тачка 1. ЗКП-а, а не изреком побијане пресуде по основу члана 355. тачка 2. ЗКП-а – због недостатка доказа да је ово дело извршено управо на начин како је то описано у оптужном акту јавног тужилаштва.

(Пресуда Основног суда у Сомбору број К.1881/10 од 16.03.2011. године и решење Апелационог суда у Новом Саду број Кж. 1- 2739/11 од 15.04.2013. године)